

OROŚ

**Czy jest potrzebny ?
Jak go uruchomić ?**

Rudymenty

- Ochrona środowiska jest referendalna; regulacje rodzi establishment i lobbies
- Gra rynkowa jest nieskuteczna
- Zbyt powolne procesy związane z preferencjami konsumpcyjnymi, ewolucją światopoglądową, kulturową, zwyczajami dotyczącymi jakości środowiska i przyrody,
- Brak powszechnie akceptowanego ładu przestrzennego (nb. jakiego?)

Skala europejska

- Wielka Brytania – problem = OROŚ
- Kraje Skandynawskie = „czyhające” grupy i rejony OROŚ powiązane cienką siecią niekwestionowanego partnerstwa
- Francja + współinstytucjonalizowane formuły OROŚ : wędkarze = zasoby wód powierzchniowych
- Białoruś = praktyczny brak

Instytucjonalizacja

- Służby „proszące”
- Decyzje rzadko kontestowane przez podmiot (przyrodę, człowieka?) – porównajmy sytuację z ochroną zdrowia, czy bezpieczeństwem fizycznym
- Słabości formalne ciał doradczych – złemu się nie doradza
- Nie ma prośrodowiskowej ekonomii, czy jest liberalna, czy socjalna – to nie ma znaczenia dla ochrony środowiska

Przykład duży

OROŚ vs NGO

Pozycja, struktura i rola NGO – grzeszki akcyjności i serwilizmu, niedostatek pracy organicznej

- Kontrola: aposterioryczna/aprioryczna
- Koordynacja i opieka merytoryczna: niechęć/obowiązek
- Cel: walka /racjonalne porozumienie
- Wróg: zewnętrzny/wewnętrzny

W przypadku wyzwań ZR

- NGO przydatne tylko w dziele edukacyjnym
- Brak instytucji, a nawet miejsca dla instytucji
- Pomysły horyzontalne i wertykalne
- Fragmentaryczne wsparcie społeczne, niewidoczna w praktyce zasada przezorności
- Niedostatki rozumienia zasad

Paradoks JZO (jakości zielonego odcienia)

- Gospodarka wodna
- Gospodarka odpadami komunalnymi
- Energetyka centralna i rozproszona
- Urbanizacja i osadnictwo
- Rolnictwo, działami i regionami
- Leśnictwo, celami/funkcjami
- Transport w całości i asortymentowany
- Współpraca międzynarodowa

Przykład mały: dolina z rezerwatem – stare stawy rybne – basen kąpielowy powyżej

Przykład duży

Co jest do roboty? I czego nie załatwiły NGO-sy

- Koniec starań o Nieszawę
- Rozjaśnienie geotermiczne
- Cała prawda o biomasie
- Koniec epoki węgla brunatnego na urodzajnych polach Wielkopolski
- Mniej hałasu o ekrany akustyczne
- Przyszłość gratów samochodowych
- .....

Dlaczego?

- Nie zdały lub „przysnęły”
- Zostały przytłoczone polityczną argumentacją
- Nie dostrzegły powoli narastającego problemu
- Uwikłały się w spory wewnętrzne i międzyorganizacyjne

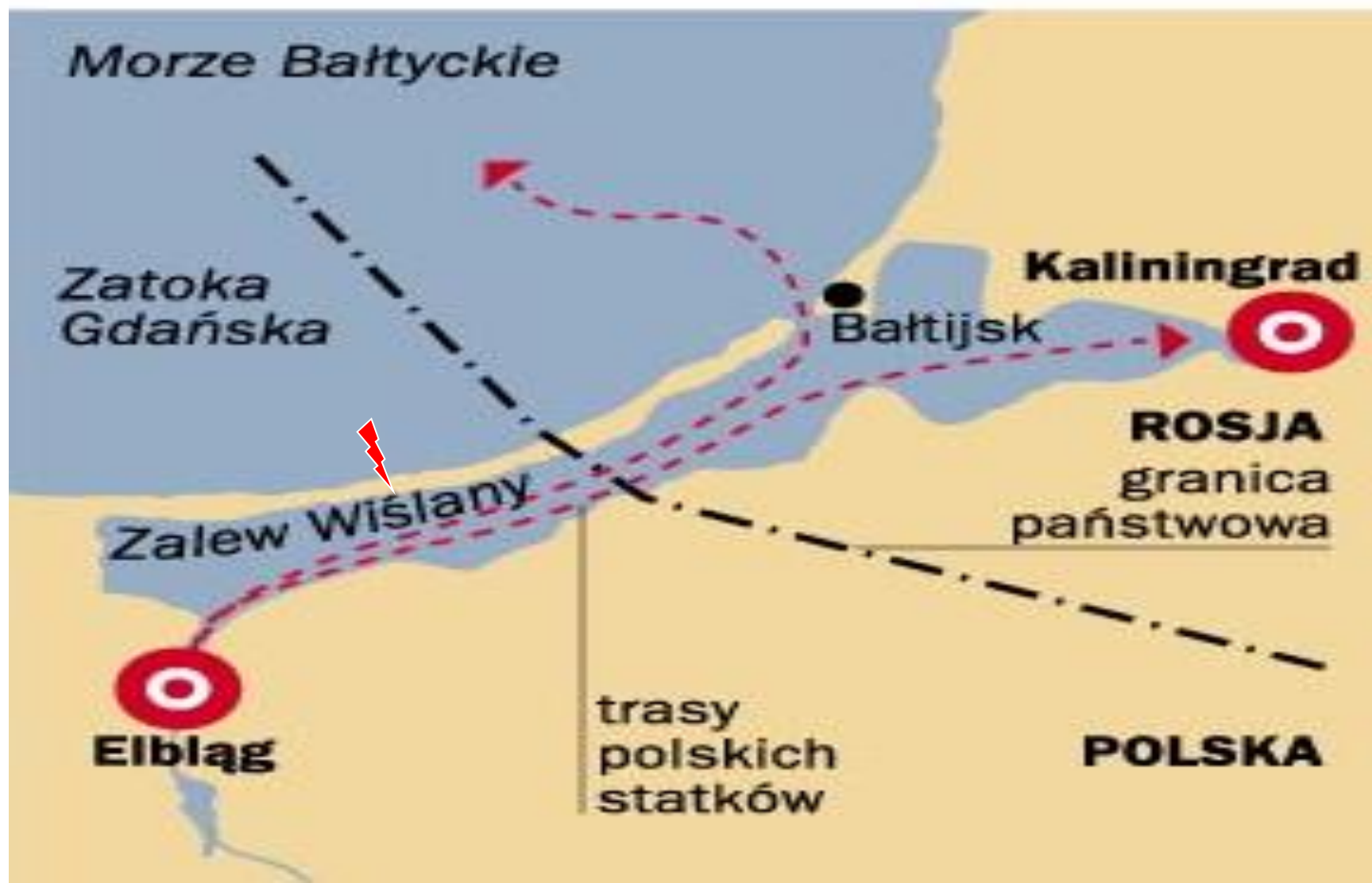
Początek dobrego

- Prosument, OZE, geotermia
- Ochrona przeciwpowodziowa
- Ochrona wizualnych cech krajobrazu
- Rowery w miastach
- Ograniczanie fastfudojadtwa
- Walka z wycinaniem drzew

Zmiany wspierające OROŚ

- Abrogacja ustaw środowiskowych
- Pole ekspertyz *add-on* i procedur *action-forcing*
- Zespoły dyskutantów nie tylko oficjalnych - na zasadach znanych z najzbieleńszych krajów Europy: „*Braintrust*”
- Przyspieszenie w tworzeniu prawa miejscowego, w tym planów i studiów

ŻEGLUGA NA ZALEWIE WIŚLANYM

Metody OROŚ

Kazuistyczne

Espektatywne i prospektywne

Erotematyczne

Ekologiczne „Silva Rerum”

Ciąg supletyczny

OROŚ w wydaniu lokalnym

Doradztwo i kontrola środowiskowa w gminie jako:

- miękka koordynacja działań NGOs
- bariera merytoryczna dla nietrafionych pomysłów
- lokalne doradztwo i wewnętrzna kontrola
- źródło dochodów bezpośrednich i pośrednich

PRZEKOP PRZEZ MIERZĘJĘ WIŚLANĄ

Dziękuję za uwagę

Witold Lenart

